

Skyddad natur

2012

MI0603

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	2
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggning och genomförande.....	3
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning.....	4
B.1	Innehåll.....	4
1.1	Statistiska målstorheter.....	4
1.1.1	Objekt och population.....	4
1.1.2	Variabler.....	5
1.1.3	Statistiska mått.....	5
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	5
1.1.5	Referenstider.....	5
B.2	Tillförlitlighet.....	5
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2	Osäkerhetskällor.....	5
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	7
B.3	Aktualitet.....	7
3.1	Frekvens.....	7
3.2	Framställningstid.....	7
3.3	Punktlighet.....	7
B.4	Jämförbarhet och sam användbarhet.....	7
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper.....	8

4.3	Sam användbarhet med annan statistik	8
B.5	Tillgänglighet och förståelighet	8
5.1	Spridningsformer	8
5.2	Presentation	8
5.3	Dokumentation	8
5.4	Tillgång till primärmaterial	8
5.5	Upplysningstjänster	8

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Miljö

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Markanvändning

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100), samt www.scb.se/sos.

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Naturvårdsverket och SCB
Postadress: Se nedan
Besöksadress:
Kontaktperson:
Telefon:
Telefax:
E-post:

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Naturvårdsverket och SCB
Postadress Naturvårdsverket: Naturvårdsverket
106 48 Stockholm
Besöksadress: Valhallavägen 195, Stockholm
Postadress SCB: SCB, Box 24300, 104 51 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100, Stockholm
Kontaktperson Naturvårdsverket: Sandra Wennberg
Telefon: 010-698 12 45
E-post: fornamn.efternamn@naturvardsverket.se
Kontaktperson SCB: Karin Hedeklint
Telefon: 08-506 945 14

Telefax 08-506 943 48
E-post: fornamn.efternamn@scb.se,
mark.vatten.gis@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Ej aktuellt.

A.9 EU-reglering

Ingen EU-reglering.

A.10 Syfte och historik

Syftet med statistiken är att ge en översikt av skyddade områden i Sverige. Statistiken tas fram i samarbete mellan Naturvårdsverket och SCB. Publicering har skett i ett årligt statistiskt meddelande sedan början av 1990-talet. Källa för statistiken är Naturvårdsverkets centrala datorbaserade register över skyddade områden.

Sedan 2007 avgränsas statistiken primärt till de skyddsformer som ger ett skydd i enlighet med sjunde kapitlet miljöbalken och förordningen om områdesskydd. Riksintressen enligt miljöbalkens tredje kapitel samt naturvårdsavtal enligt jordabalken har därmed exkluderats.

A.11 Statistikanvändning

Naturvårdsverket använder statistiken för att följa utvecklingen vad gäller de skyddade områdena. Övriga användare är miljödepartementet, länsstyrelser och kommuner. Statistiken efterfrågas också internationellt, bl.a. av Eurostat, som underlag till internationella databaser med markanvändnings- och naturresursstatistik.

A.12 Uppläggning och genomförande

Registret bearbetas av SCB. Statistiska uppgifter om antal och areal tas fram för varje typ av skyddat område. För vissa typer av områden framtas ytterligare

uppgifter, bl.a. om naturtyper och förvaltare. Till hjälp används digitala gränser. Även en internationell jämförelse görs.

A.13 Internationell rapportering

Statistiken rapporteras till EUROSTAT som underlag till internationella databaser.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga planerade förändringar.

B Kvalitetsdeklaration

SCB deklarerar kvaliteten i sina undersökningar enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter:

- (1) Innehåll**, som framför allt gäller statistikens målstorheter.
- (2) Tillförlitlighet**, som avser osäkerhetskällor och hur dessa påverkar statistiken.
- (3) Aktualitet**, som omfattar tidsaspekter som spelar roll för hur väl statistiken beskriver nuläget.
- (4) Jämförbarhet och sammanvändbarhet**, som avser möjligheter till jämförelser, över tiden och mellan grupper, samt till att använda statistiken tillsammans med annan statistik.
- (5) Tillgänglighet och förståelighet**, som avser statistikens fysiska tillgänglighet och dess förståelighet.

B.0 Inledning

Statistiken avser att redovisa fakta om skyddade områden, bl a avseende deras antal och areal. Statistiken avser att visa samtliga objekt inom de typer av skyddade områden som redovisas. Föreliggande kvalitetsdeklaration gäller statistiken avseende år 2012.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken avser att belysa följande målstorheter/parametrar:

- Antal skyddade områden
- Skyddad totalareal, landareal och vattenareal
- Andel skyddad areal av totalareal
- Antal boende inom skyddat område (nationalstadsparken)
- Andel befolkning inom zoner runt skyddad natur
- Kostnader
- Antal brottsmisstankar avseende brottskod 8015

1.1.1 Objekt och population

Undersökningen avser ett urval skyddade områden i Naturvårdsverkets register,

vilka har beslutats och vunnit laga kraft den 31 december 2012. De områdestyper som redovisas är nationalparker, naturreservat, kulturresevat, naturvårdsområden, djur- och växtskyddsområden, naturminnen, Natura 2000-områden, vattenskyddsområden, biotopskyddsområden, skyddade älvar, nationalstadsparker samt fridlysta växt- och djurarter.

1.1.2 Variabler

- Skyddad totalareal, landareal och havsareal
- Naturtyp
- Typ av miljö (kulturresevat)
- Skyddad växt/djurart
- Typ av beslut
- Beslutsdatum
- Andel av befolkning inom zon
- Förvaltare
- Kostnader
- Brottsmisstankar avseende brottskod 8015

1.1.3 Statistiska mått

Antal, hektar, km², tusentals kronor, andel i procent

1.1.4 Redovisningsgrupper

- Typ av skyddat område
- Län
- Kommun
- Land
- Kostnadslag
- Zonavgränsning, km från skyddat område
- Typ av åtal

1.1.5 Referenstider

Årsvis

1.2. Fullständighet

Statistiken anses fullständig.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten totalt bedöms vara god. Registret som ligger till grund för statistiken uppdateras och revideras ständigt.

2.2 Osäkerhetskällor

Uppgifterna i Naturvårdsregistret (NVR) uppdateras och förbättras kontinuerligt. Ibland revideras arealer pga förändringar i den geometriska utbredningen,

exempelvis genom att en utvidgning eller ny inmätning har gjorts av objektet. Under de fem senaste åren har ett omfattande kvalitetsförbättringsprojekt pågått som avser gränserna för de skyddade områdena. Genomförda kvalitetsförbättringar innebär i flera fall en förändring av objektytan.

Även andra uppgifter än area kan skilja sig. Områden kan t ex ha varit felaktigt klassade tidigare. Vidare ska det observeras att ett och samma område som sträcker sig över kommungräns ofta redovisas som ett område i vardera kommunen med olika objektidentitet.

Från och med 2007 års statistik används de arealer som genereras automatiskt i VIC-Natur, d v s att arealen baseras på den angivna avgränsningen. Tidigare användes de manuella arealerna från VIC-Natur, d v s de arealer som länsstyrelserna själva angav. Övergången till automatiska arealer gjordes eftersom de ansågs vara av högre kvalitet. Från och med 2011 års statistik används land- och vattenarealer som automatgenereras av Statistiska centralbyrån i samband med att statistiken tas fram.

Den skyddade arealen per år är något generaliserad. Den baseras på den skyddade arealen inom områden vars beslut är gällande 2012-12-31 och den skyddade arealen redovisas för det år som beslutet om att bilda området togs. Detta innebär att en mindre areal saknas i redovisningen och/eller redovisas från och med fel år.

Områden som inte är gällande idag ingår inte i statistiken. När naturreservat upphävs ersätts de oftast av ett annat skyddat område t.ex. genom att området ingår i ett nytt naturreservat eller i en nationalpark. I statistiken saknas därmed skyddade arealer som har varit skyddade, men inte är det idag. Eller så saknas den skyddade arealen för några år och redovisas först från och med när beslutet om det nya området togs. I NVR finns 89 upphävda naturreservat. Av dessa omfattas 86 stycken helt eller till någon del av nya skyddade områden. Tre områden är inte skyddade idag.

För drygt 200 naturreservat har man tagit beslut om att ändra den geografiska utbredningen av det skyddade området *efter* att beslutet om bildande har tagits. Den vanligaste anledningen är att området utökas, t ex för att inbegripa ett intilliggande naturreservat. I statistiken redovisas den nuvarande utbredningen från och med det år beslutet om att bilda området togs, även om det ursprungliga beslutet inte omfattade hela ytan. I statistiken kan det därmed finnas arealer som redovisas som skyddade, innan de verkligen var det.

2.2.1 Urval

Ej aktuellt.

2.2.2 Ramtäckning

Ramtäckningen är god. Uppgifter om samtliga naturreservat, nationalparker, naturvårdsområden m m läggs in i databasen NVR.

2.2.3 Mätning

Uppgifter om nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden, naturminnen, vattenskyddsområden, djur- och växtskyddsområden, biotopskyddsområden i jordbruksmark samt Natura 2000-områden bygger på uppgifter från Naturvårdsregistret (databasen NVR). Naturtypsfördelningen (tabell 14 och tabell 16 i SM) baseras på Kontinuerlig naturtypskartering av skyddade områden (KNAS).

Kompletterande uppgifter om bl a kulturresevat, biotopskyddsområden och kostnader hämtas direkt från ansvariga myndigheter. Data för internationell jämförelse hämtas från en internetbaserad databas.

2.2.4 Svartsbortfall

Ej aktuellt.

2.2.5 Bearbetning

Uppgifter från databasen NVR bearbetas av SCB. Fördelningen av skyddad natur per kommun och län samt områdenas land- och vattenarealer görs med hjälp av digitala gränser och vattenkarta.

2.2.6 Modellantaganden

Ej aktuellt.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Sker i anslutning till resultatredovisningen.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Statistiken publiceras en gång per år.

3.2 Framställningstid

Ca två personmånader.

3.3 Punktlighet

Statistiken för 2012 publicerades vid den planerade tidpunkten 29 maj 2013.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Registret uppdateras kontinuerligt vilket gör att siffrorna skiljer sig en del över åren beroende både på reella skillnader i den skyddade naturen samt på kvalitetsförbättringar i underlaget. En del skyddade områden får t ex uppdaterade arealuppgifter efter ommätning.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Ej aktuellt.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Ej aktuellt.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Resultaten från undersökningarna har presenterats i Statistiska Meddelanden serie Na 41 (fr.o.m. 1999 MI 41). Delar av resultaten finns inlagda i Statistikdatabasen på SCB. Båda publikationsformerna finns tillgängliga på SCB:s hemsida: www.scb.se. I samband med offentliggörandet av statistiken publiceras även ett pressmeddelande, vilket även det finns tillgängligt på SCB:s hemsida.

Resultaten i sammandrag har presenterats i SCB-publikationerna Markanvändningen i Sverige och Statistisk årsbok.

5.2 Presentation

I SM finns diagram, tabeller, kartor och beskrivande text.

5.3 Dokumentation

Ytterligare dokumentation efterfrågas hos producenterna.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Kan erhållas via [Naturvårdsverket](http://naturvardsverket.se).

5.5 Upplysningstjänster

Ytterligare uppgifter kan erhållas genom producenten. Se punkt A5.